

**Lakivaliokunnan mietintö n:o 8 hallituksen esityksestä laiksi
Ahvenanmaan hallintotuomioistuimesta sekä eräksi siihen liittyviksi
laeiksi**

Eduskunta on 7 päivänä huhtikuuta 1994 lähettänyt lakivaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi otsikossa mainitun hallituksen esityksen n:o 35.

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina lainsäädäntöneuvos Arja Manner ja vanhempi hallitussihteeri Christer Lundström oikeusministeriöstä, ylitarkastaja Eeva Puttonen sisäasiainministeriöstä, hallintoneuvos Olof Olsson korkeimmasta hallinto-oikeudesta, laamanni Kim Fröman Ahvenanmaan käräjäoikeudesta, maaherra Henrik Gustafsson Ahvenanmaan maakunnan lääninhallituksesta ja kansliapäällikkö Peter Lindbäck Ahvenanmaan maakuntahallituksesta.

Hallituksen esitys. Esityksessä ehdotetaan, että Ahvenanmaan maakunnan lääninhallituksen yhteydessä toimiva lääninoikeus muutettaisiin riippumattomaksi hallintotuomioistuimeksi, Ahvenanmaan hallintotuomioistuimeksi. Se toimisi Ahvenanmaan käräjäoikeuden yhteydessä. Hallintotuomioistuimessa olisi hallintotuomari, joka toimisi tuomioistuimen puheenjohtajana. Ahvenanmaan käräjäoikeuden laamanni olisi hallintotuomioistuimen hallinnollinen päällikkö ja tuomioistuimen jäsen. Käräjäoikeuden kärjätuomarit toimisivat hallintotuomioistuimen muina jäseninä. Lääninoikeuslakia ja lääninoikeusasetusta sovellettaisiin myös Ahvenanmaan hallintotuomioistuimessa.

Esitys liittyy vuoden 1994 toiseen lisätalousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Ehdotetut lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan 1 päivänä lokakuuta 1994.

Helsingissä 20 päivänä toukokuuta 1994

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Lax, varapuheenjohtaja Halonen ja jäsenet Aittoniemi,

Valiokunnan kannanotot. Perustamalla Ahvenanmaan hallintotuomioistuin voidaan kansalaisten oikeussuoja hallinnon alalla järjestää Ahvenanmaalla vastaavalla tavalla kuin muualla Suomessa. Ahvenanmaan hallintotuomioistuimen järjestysmuoto, joka poikkeaa muun maan hallintotuomioistuinta, täyttää Euroopan ihmisoikeussopimuksen vaatimukset, mutta ottaa samalla huomioon Ahvenanmaan erityisaseman ja itsehallintolainsäädännöstä aiheutuvat hallintolainkäytön erityispiirteet. Kysymyksessä on näin ollen tarkoituksenmukainen erityisratkaisu, jolla hallituksen esityksen tavoitteet voidaan toteuttaa. Näin ollen valiokunta puoltaa hallituksen esitykseen sisältyvien lakiehdotusten hyväksymistä.

Valiokunnan huomiota on kiinnitetty siihen, että lakiehdotuksen ruotsinkielisessä käännöksessä 5 §:n 1 momentin sanonta ”är ordförande vid domstolens sammanträde” (suom. muoto: ”toimii hallintotuomioistuimen istunnon puheenjohtajana”) ei vastaa säännöksellä tavoiteltua tosiasiallista asiointilaa. Oikeampi ratkaisu olisi käyttää prepositiota *för*. Valiokunta hyväksyy tämän näkemyksen. — Huomautus ei vaikuta pykälän suomenkieliseen sanamuotoon.

Edellä esitetyn perusteella lakivaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

*että lakiehdotukset hyväksyttäisiin
muuttamattomina.*

Hassi, Komi, Korteniemi, Luhtanen, Piha, Save-la, Seivästö, Tykkyläinen ja Vuoristo sekä varajäsen R. Aho.

